

Notat

Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser

Modtager(e):

Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Kopi:

Kommenteret høringsnotat om forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser har den 24. april 2013 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner og organisationer. Herudover har høringen været offentliggjort på Høringsportalen.

Efter høringsfristens udløb den 15. maj 2013 er der indkommet 58 høringssvar.

I dette notat gives et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget og de ændringer, der er foretaget i lovforslaget på baggrund heraf.

Overordnede bemærkninger til lovforslaget

Høringssvarene har en overvægt af positive tilkendegivelser i forhold til initiativerne i SU-reformen og lovforslaget om studiefremdrift.

Danmarks Vejlederforening, FTF, Gymnasieskolernes Lærerforening – GL, Aarhus Maskinmesterskole, Dansk Erhverv, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Svendborg International Maritime Academy – SIMAC og Danske Regioner tilslutter sig generelt lovforslagets initiativer. *IDA, DI, Djøf, Danske Erhvervsakademier, IT-Universitetet og Aarhus Universitet* er overordnet positivt stemt over for de foreslåede ændringer.

Danske Universiteter og Danmarks Tekniske Universitet anerkender intentionen bag SU-reformen og behovet for effektivisering af studietiderne.

Den øgede fleksibilitet hilses velkommen af *Danish Students Abroad*.

Herudover er *Akademikerne (tidligere AC), Foreningen af Statsautoriserede revisorer, Akademisk Arkitektforening og Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening* er ligeledes positive over for tiltagene i lovforslaget.

De overvejende kritiske høringssvar kommer primært fra studenterorganisationer og handicaporganisationer.

Statsrådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet er samlet set kritiske over for reformudspillet, idet man finder, at de studerendes fleksibilitet og

28. maj 2013

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Slotsholmsgade 10

Post Postboks 2135
1015 København K

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post fivu@fivu.dk

Netsted www.fivu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 13/008185-24

Side 1/13

selvstændige tilrettelæggelse af studieforløb forringes væsentligt. Herudover forudser man administrative problemer som følge af den forventede store mængde af dispensationsansøgninger. *DSF* er positive overfor lovforslagets intentioner om at fjerne de barrierer, der forsinket de studerende, men er dog særdeles skeptiske over for en række af de foreslåede tiltag, da de finder, at de på mange punkter mindsker fleksibilitet i uddannelsessystemet og forringer mulighederne for, at studerende selvstændigt kan tilrettelægge deres uddannelse.

Danske Handicaporganisationer er bekymrede for, at der er en alvorlig slagside ved lovforslaget, der særligt rammer studerende med handicap. *Sammenslutningen af Unge Med Handicap* udtrykker også bekymring.

Generelle bemærkninger til lovforslaget

StatsRådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet, Roskilde Universitet, DSF og Københavns Universitet anfører, at høringsperioden har været for kort, hvilket bl.a. medfører, at der ikke er tilstrækkelig tid til at inddrage studienævn, kollegiale råd og nævn. Dette påvirker kvaliteten af hørings svarene.

Der forudses, bl.a. af *Roskilde Universitet, Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Dansk Magisterforening, DI og StatsRådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet*, en betydelig forøgelse af administrationen forbundet med initiativerne i lovforslaget.

FTF foreslår, at der afsættes ressourcer til et følgeforskningsprojekt, der kan dokumentere styrker og svagheder ved de ændrede regler og eventuelt også på behov for nærmere regler. Også *Roskilde Universitet, Akademikerne, DSF og Djøf* ønsker en form for evaluering af lovforslagets tiltag.

Københavns Universitet, Professionshøjskolernes Rektorforening, StatsRådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet og DSF forventer større frafald som følge af, at de studerende træffer forkerte beslutninger bl.a. som følge af reformens økonomiske konsekvenser.

For så vidt angår finansiering anfører *Akademikerne*, at forslagene samlet set vil medføre øgede administrative og undervisningsmæssige ressourcer, hvorfor man henstiller, at der udvises politisk vilje til at finde finansiering til de nye aktiviteter. Også *Danske Universiteter og DI* forventer, at det samlede forslag vil føre til øgede udgifter. *Roskilde Universitet* finder det uklart, hvordan universiteterne forventes kompenseret for de øgede udgifter.

Ministeren oplyser, at der ikke indsættes bestemmelser om evaluering i lovforslaget, men at ministeriet vil følge området tæt.

Ministeren bemærker, at det er en forudsætning for det politiske forlig, at alle initiativer gennemføres inden for institutionernes nuværende økonomiske ramme. Der overføres på finansloven for finansåret for 2013 § 45. Bevillingsparagraffen fra § 35.11.01. Merudgifter ved nye bevillingsforslag 7,0 mio. kr. De 7,0 mio. kr. fordeles med 1,1 mio. kr. til § 20. Ministeriet for Børn og Undervisning og 5,9 mio. kr. til § 19. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. De administrative omkostninger ved reformen på ca. 15 mio. kr. i 2014 og ca. 20 mio. kr. i de efterfølgende år finansieres inden for reformen og bevillingerne overføres

til § 19. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser bortset fra omkring 1 mio. kr., der årligt overføres til § 20. Ministeriet for Børn og Undervisning.

Fremme af aktiv studiekultur – øgede krav til studerende om fremdrift på studierne – krav om tilmelding til 60 ECTS-point

Københavns Universitet finder, at da de humanistiske uddannelser består af et grundfag og et tilvalg uden for eget grundfag, kendes de studerendes valg af tilvalg ikke på forhånd, så universitetet foreslår, at den obligatoriske tilmelding kun gælder for grundfaget.

Akademikerne, DSF, Københavns Universitet og Aarhus Universitet anfører, at visse uddannelser, fx autorisationsgivende uddannelser, har mere faste rammer for struktur og tilrettelæggelse og ofte kræver, at fag består i en bestemt rækkefølge (fagprogression). Ud fra et samlet hensyn til de studerendes vilkår foreslås, at der indføres bestemmelse om, at studerende ikke kan pålægges prøver for mere end 60 ECTS-point årligt. Studerende, der tidligere i studieforløbet ikke har bestået en prøve, skal have mulighed for inden for et studieår at aflægge prøver for mere end 60 ECTS.

Ministeren oplyser, at det præciseres i bemærkningerne til lovforslaget, at forslaget betyder, at den studerende hvert år skal tilmeldes nye fag og dertil hørende prøver svarende til mindst 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående studieår. De studerende må kende fagene for de 30 ECTS, de skal tilmelde sig pr. semester og universitetet skal selvfølgelig sikre, at fagudbudet er kendt.

Ministeren bemærker, at det er i tråd med reformens sigte, at de studerende skal indhente det forsømte, og at de derfor kan tilmeldes mere en 60 ECTS-point pr. år. Det bemærkes, at universitetsstuderende har krav på omprøve i august og februar.

DSF, Københavns Universitet, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet gør opmærksom på nødvendigheden af en fleksibel praksis for eksamenstilmelding, fx en opsplittning på semestre eller 4 gange årligt. En fleksibel praksis kan også tage højde for specialer på op til 60 ECTS-point.

Ministeren oplyser, at institutionerne selv beslutter, hvordan tilmeldingen til de enkelte fag inden for 60-point-rammen fordeles over et studieår.

DSF og Københavns Universitet foreslår, at den studerende, der dumper en prøve i et valgfrit element, bør have mulighed for at vælge et andet valgfrit element.

Ministeren oplyser, at der vil blive taget højde for problemstillingen i forbindelse med udmøntning på bekendtgørelsesniveau efter yderligere dialog med universiteterne.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, CBS og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at forslaget medfører særlige problemer på revisorkandidatuddannelsen (cand.merc. aud.). Mange studerende på uddannelsen er reelt deltidsstuderende som følge af fuldtidsarbejde i revisionsfirmaerne, og derfor udstrækkes det 2-årige studium til 3-4 år.

Ministeren oplyser, at revisorkandidatuddannelsen er en heltidsuddannelse, og at der ikke kan udarbejdes særlige regler for visse studerende. Hvis de studerende på denne uddannelse eller andre uddannelser reelt er deltidsstuderende som følge af fx erhvervsarbejde, må uddannelsen udbydes efter reglerne om deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 5, stk. 2.

Team Danmark udtrykker stor tilfredshed med, at det følger af bemærkningerne til universitetsloven, at ministeren kan fastsætte regler om, at der kan dispenseres fra reglerne i relation til fx elieidrætsudøveres konkurrencedeltagelse eller lignende.

Aarhus Universitet påpeger vigtigheden af, at lovforslaget tager hensyn til studerende med dyslexi, psykiske lidelser eller øvrige dokumenterede forhold, der gør, at studerende ikke har forudsætningerne for at fuldføre en uddannelse på normeret tid. Ligeledes er der behov for fleksibilitet for at imødekomme forskningsaktiviteter for studerende, der ikke har afsluttet en kandidatuddannelse.

Sammenslutningen af Unge Med Handicap og Danske Handicaporganisationer er kritiske over for særlig forslaget om fremdrift i studierne, som de vurderer, vil få en meget negativ indvirkning på studerende med handicap, der netop på grund af deres handicap bruger længere tid på at studere. De stiller forslag om enten undtagelse fra reglerne om fremdrift eller alternativt om mulighed for dispensation.

Ministeren oplyser, at det er vigtigt for regeringen løbende at have fokus på at sikre lige muligheder og lige rettigheder for alle, der studerer i Danmark.

Det indgår ikke i den politiske aftale, der ligger bag lovforslaget, at bestemte grupper af studerende undtages fra lovforslagets initiativer. Studerende, der fx på grund af handicap, ikke kan imødekomme de foreslåede krav om studiefremdrift, må derfor søge om dispensation fra reglerne.

Afgørelser om dispensationer til studerende beror på en vurdering af den enkelte studerendes konkrete, dokumenterede forhold. I forbindelse med behandlingen af en dispensationsansøgning vil disse konkrete forhold indgå i vurdering af, om der for den enkelte studerende foreligger usædvanlige forhold.

Det gældende regelsæt rummer flere muligheder for at sikre, at personer med handicap har mulighed for at gennemføre en videregående uddannelse på lige fod med personer uden handicap. Bl.a. giver lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser (SPS-loven) mulighed for at yde specialpædagogisk støtte til studerende med funktionsnedsættelse, f.eks. i form af it-hjælpemidler, tegnsprogs-tolkning, særligt udformede studiematerialer og støttetimer. Endvidere er der på bekendtgørelsesniveau særlige regler for studerende med funktionsnedsættelse vedr. prøvevilkår m.v.

Det gældende regelsæt bidrager dermed til at sikre, at Danmark lever op til FN's handicapkonvention.

Ministeriet er sammen med de videregående uddannelsesinstitutioner meget opmærksomme på eventuelle barrierer i systemet, som kan medføre, at studerende

med handicap eller funktionsnedsættelser ikke har mulighed for at gennemføre en uddannelse på lige fod med andre studerende.

FTF og DSF stiller forslag om dispensation pga. studiepolitisk arbejde.

Ministeren oplyser, at de studerende har generelt mulighed for at søge dispensation, men der indføres ikke særlige dispensationsadgang på dette område.

Kulturministeriets Rektorer noterer sig, at Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og Kulturministeriet vil fastsætte enslydende regelsæt under hensyntagen til de forskellige vilkår for uddannelserne under de to ministerområder.

Ministeren oplyser, at Kulturministeriet bemærker, at ministeriet vil udarbejde regler, der tager hensyn til specifikke problemstillinger på uddannelserne under Kulturministeriet, under hensyntagen til den overordnede lovgivningsmæssige ramme og intentioner.

Fremme af aktiv studiekultur – automatisk tilmeldt til prøver og afskaffelse af mulighed for framelding til prøver

IT-Universitetet forventer, at forslaget vil medføre, at flere studerende udebliver fra prøven og går op ved en senere lejlighed, med spildte administrative omkostninger (lokaler, eksamenstilsyn etc.) til følge. Set i sammenhæng med initiativet om at udbetaling af SU sker på baggrund af optjente ECTS, anbefaler IT-Universitetet derfor, at man bevarer muligheden for at framelde sig prøver.

Ministeren oplyser, at det ikke er i overensstemmelse med den politiske aftale, at den studerende får mulighed for at framelde første ordinære prøve.

I dag er studerende på erhvervsakademi-, professionsbacheloruddannelser automatisk tilmeldt prøver i de tilmeldte uddannelseselementer, herunder også evt. omprøver. For de maritime og kunstneriske uddannelser er dette på studieordningsniveau også hovedreglen. De nuværende afmeldingsregler gælder i dag også for både ordinære prøver og omprøver.

Med forslaget fjernes den studerendes mulighed for at framelde sig eksamen, uanset om der er tale om ordinær prøve eller omprøve. Ingen af ovenstående uddannelsesinstitutioner har haft indvendinger imod muligheden for, at de studerende ikke længere skal kunne framelde sig prøver og omprøver, hvorfor forslaget ikke ønskes ændret for så vidt angår disse uddannelser.

Ministeren oplyser, at lovforslaget vil blive ændret, så studerende på universiteterne også automatisk vil blive tilmeldt den første omprøve (hurtig omprøve), hvis de ikke har deltaget i den første ordinære prøve eller ikke har bestået denne. Hvis den studerende ikke deltager i den første omprøve eller ikke består denne, har den studerende brugt to af de tre prøveforsøg. Herudover oplyser ministeren, at det er hensigten i bekendtgørelse at udstede regler om automatisk tilmelding til omprøve(r) for de maritime og kunstneriske uddannelser.

Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser forudsætter, at en studerende der ikke består, kan tilmelde sig undervisningsforløbet det efterfølgende studieår og dermed gå til omprøve.

Ministeren oplyser, at det er hensigten, at en studerende på en kunstnerisk uddannelse, der ikke består en prøve eller får en negativ bedømmelse, kan fortsætte på næste semester på samme måde som i dag.

Københavns Universitet foreslår at ændre førsteårsprøven på bacheloruddannelsen, således at universitetet kan stille krav om, at studerende skal bestå 60 ECTS point det første år.

Ministeren oplyser, at lovforslaget vil blive ændret, så de videregående uddannelsesinstitutioner kan stille krav om, at studerende på bacheloruddannelsen skal bestå prøver svarende til 60 ECTS-point inden udgangen af den studerendes første studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte uddannelsen.

Bedre merit ved studieophold

Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, CBS og IT-Universitetet bifalder forslaget, men finder dog, at det bør præciseres, at hovedansvaret for at finde et nyt kursusudbud bør være den enkelte studerendes ansvar.

Københavns Universitet og *DSF* foreslår endvidere, at studienævnets formandens kompetence kan delegeres.

Ministeren oplyser, at det i lovteksten tydeliggøres, at det er den studerende, der har hovedansvaret for at finde et nyt alternativt kursusudbud. Det er også den studerende, der har ansvaret for at dokumentere de beståede prøver ved studieophold i udlandet, mens institutionen kun får en forpligtelse, hvis den studerende ikke selv kan dokumentere dette.

Desuden tydeliggøres det i bemærkningerne til lovforslaget, at opgave med at vejlede den studerende med at finde alternative kurser kan delegeres, men at studienævnets formand på studienævnets vegne skal godkende alternative kursusudbud så hurtigt som muligt.

Djøf bemærker, at meritgodkendelser alene bør bero på en fagfaglig beslutning, som tages af de lokale studienævne.

Ministeren oplyser, at lovforslaget ikke ændrer på de gældende regler om, at meritafgørelser er fagfaglige afgørelser, og at kompetencen til at træffe disse afgørelser ligger hos studienævnet.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium bemærker, at intentionen om at give automatisk merit for forhåndsgodkendte ophold og fag i udlandet er god.

Bedre merit ved studieskift

Københavns Universitet, CBS, DSF, Akademikerne, Djøf, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FTF, Danske Regioner og Censorformandskabet for de erhvervsøkonomiske bachelor-, kandidat- og masteruddannelser) er overordnet positive overfor forslaget.

Københavns Universitet og Roskilde Universitet og DSF bemærker, at forslaget begrænser studieskiftende studerendes mulighed for at sammensætte den ønskede uddannelse, navnlig uddannelser med valgfag (f.eks. gymnasietilvalg), idet rammen for valfgagene ifølge forslaget forudsættes anvendt til merit.

Danmarks Tekniske Universitet, DSF, Djøf, StatsRådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet og FTF bemærker, at merit er en faglig vurdering, der bør forblive hos studienævnene.

Roskilde Universitet finder, at forslaget vil betyde mange grundløse meritansøgninger, navnlig hvis forslaget også omfatter ansøgninger via Den Koordinerede Tilmelding. Roskilde Universitet finder videre, at sanktioner må være en sag for politi og domstole.

Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og IT-Universitetet bemærker, at forslaget vil medføre øgede administrative omkostninger.

Roskilde Universitet og IT-Universitetet bemærker, at omkostningerne ved forslaget ikke står mål med resultatet.

FTF finder, at institutionerne bør kompenseres for de øgede udgifter.

DSF er stærkt bekymret for studerendes risiko for disciplinære sanktioner.

Ministeren oplyser, at der ikke i den politiske aftale er lagt op til, at studerende og ansøgere til bestemte uddannelser eller bestemte uddannelseskategorier skal undtages fra forslaget. Målsætningen om at undgå dobbeltuddannelse gælder for studerende på alle uddannelser. Det er ikke hensigten med forslaget at begrænse studerendes muligheder for at ændre valgfag.

Forslaget lægger op til, at der *skal* ske en merit vurdering, men der er ikke tale om, at der *skal* gives merit, hvis ikke faget kan indpasses i den pågældende uddannelse. Afgørelser om merit er en faglig afgørelse, der træffes af studienævnet, hvilket er fastlagt i universitetslovens § 18, stk. 4, nr. 4. Forslaget ændrer ikke på dette.

De fleste ansøgere og studieskiftere forventes at søge merit for tidligere beståede uddannelseselementer. En konsekvent understøttelse af forslagets formål forudsætter dog, at institutionerne også kan anvende de disciplinære sanktioner, som institutionen har til rådighed, over for studerende, som f.eks. afgiver urigtige eller mangelfulde oplysninger om tidligere beståede uddannelseselementer på samme niveau.

Forslaget forventes gennemført inden for institutionernes eksisterende økonomiske rammer.

Professionshøjskolernes Rektorkollegium, FTF og DI hilser ambitionen om øget meritgivning og klarere bestemmelser for merit velkomment som et vigtigt skridt.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening støtter forslaget, men anfører samtidigt, at lovforslaget ikke indeholder krav i retning af at sikre en mere ensartet og gennem-

sigtig meritpraksis. AC bemærker, at de støtter et systematisk og formaliseret samarbejde mellem institutionerne om uddannelses- og meritveje.

Ministeren oplyser, at merit gives på baggrund af en konkret og individuel faglig vurdering, hvorfor der ikke kan opstilles ensartede retningslinjer for vurderingen. Med forslaget fastsættes det, at institutionerne skal offentliggøre deres meritpraksis, hvilket vil øge gennemsigtigheden.

FTF anfører, at det kun er professionshøjskolerne og erhvervsakademierne, som skal inddrage både erhvervs erfaring og uddannelse, hvorimod universiteterne kun skal foretage meritvurdering på baggrund af uddannelse. IT-Universitetet anfører, at ministeren tilsyneladende ikke på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne skal fastsætte regler om, at en uafsluttet uddannelse erstatter dele af en ny uddannelse.

Ministeren oplyser, at professionshøjskolerne og erhvervsakademierne udbyder professionsrettede uddannelser med obligatorisk praktik som et uddannelseselement. Erhvervs erfaring vil derfor i disse uddannelser kunne give merit for uddannelseselementet praktik. Der vil for professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne blive fastsat regler om merit for gennemførte og beståede uddannelseselementer. Ved fastsættelsen skelnes der ikke mellem merit for tidligere gennemførte uddannelseselementer på en uafsluttet uddannelse og merit i øvrigt.

UC VIA stiller spørgsmålstejn ved, om de studerende skal have merit for tidligere gennemførte uddannelseselementer, idet der er bekymring for den faglige håndtering af dokumentationen samt det faglige og administrative arbejde, som vil være forbundet med en obligatorisk meritvurdering. Der stilles forslag om, at den studerende kun får merit, hvis pågældende anmoder herom og kan dokumentere sine kompetencer og kvalifikationer.

Ministeren oplyser, at de studerende ikke skal have merit, idet tildeling af merit fortsat skal bero på en faglig vurdering af relevant uddannelse og beskæftigelse. Lovforslaget lægger som noget nyt op til, at de studerende forpligtes til at oplyse om tidligere beskæftigelse og gennemførte uddannelsesdele med henblik på meritvurdering, og at uddannelsesinstitutionen er forpligtet til at tage stilling til meritsspørgsmålet.

Afskaffelse af supplerings mellem bacheloruddannelse og kandidatuddannelse
Københavns Universitet, Aalborg Universitet og Syddansk Universitet bemærker, at lovforslaget formentlig vil medføre, at færre med en professionsbacheloruddannelse – og ”ikke-tilpassede” studerende – optages på en kandidatuddannelse, idet suppleringen inden optagelse skal sikre, at disse studerende får nødvendige akademiske kompetencer. Syddansk Universitet anfører videre, at lovforslaget stiller øget krav til koordinering mellem institutionerne og kan risikere at medføre færre kandidatuddannelser at vælge imellem for bachelorer og professionsbachelorer.

Akademikerne, Gymnasieskolernes Lærereforening og Djøf finder, at en generel afskaffelse af suppleringskurser er problematisk. Suppleringskurser bidrager til en bedre sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne netop der, hvor faglige hensyn taler for, at professionsbachelorer supplerer deres uddannelse for på den måde at forbedre deres forudsætning for at gennemføre kandidatuddannelsen. De nævnte

høringsparter støtter, at der udvikles kandidatuddannelser rettet særligt mod professionsbacheloruddannelser, naturligvis med forbehold for de kandidatuddannelser, som ifølge lov fører frem til offentlig autorisation.

Ministeren oplyser, at universiteterne skal udvikle flere kandidatuddannelser, der er mere målrettede professionsbachelorer, sådan at professionsbachelorer kan optages direkte og uden supplerung. I udviklingsarbejdet er det afgørende, at universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne indgår i et tæt samarbejde for at skabe større faglig sammenhæng mellem uddannelserne, herunder også i forhold til en eventuel tilpasning af professionsbacheloruddannelserne.

Desuden har aftaleparterne besluttet, at ministeriet skal følge op på optaget på kandidatuddannelserne, samt sikre offentliggørelse af oplysninger om antal ansøgere, optagne og afviste på kandidatuddannelserne.

Personer med en bacheloruddannelse, der ikke er fagligt beslægtet med en bestemt kandidatuddannelse, kan - som i dag - heller ikke fremover optages direkte på disse kandidatuddannelser, fordi det faglige spring er for stort. Derimod kan de optages på en række masteruddannelser, idet der her ikke stilles samme krav til at være fagligt beslægtet.

Ministeren bemærker, at universiteterne og professionshøjskolerne skal gå i dialog om at sikre bedre sammenhæng mellem professionsbacheloruddannelser og kandidatuddannelser.

DI anfører, at en reduktion af muligheden for supplerung før studiestart for studerende, der ikke har de nødvendige forudsætninger for at blive optaget på en kandidatuddannelse, er klart uhensigtsmæssigt.

CBS tager afstand fra forslaget om, at universiteterne selv skal finansiere den nye suppleringsaktivitet inden for deres nuværende taxameterbevilling.

IT-Universitetet stiller ikke krav om supplerung ved optagelse på kandidatuddannelser og ser derfor ingen problemer med at afskaffe suppleringsordningen. *Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Danske Erhvervsakademier, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Svendborg International Maritime Academy – SIMAC, UC VIA, IDA og FTF* er ligeledes positive overfor forslaget.

FTF bemærker endvidere, at lovforslaget ikke indeholder bestemmelser om optagelse på kandidatuddannelser af personer, som ikke har en professionsbacheloruddannelse, men evt. en beslægtet mellemlang videregående uddannelse, og foreslår derfor, at disse personer evt. suppleret med relevant erhvervs erfaring samt relevant efter- og videreuddannelse gives samme muligheder i det videregående uddannelsessystem som professionsbachelorer. Lovforslaget tager heller ikke stilling til, hvilke suppleringsmuligheder der gives til personer, som ikke har en beslægtet professionsbacheloruddannelse, som fx for professionsbachelorer, der ikke har en lærer- eller pædagoguddannelse, og som ønsker optagelse på kandidatuddannelsen i generel pædagogik.

Ministeren oplyser, at personer med en mellemlang videregående uddannelse allerede i dag kan optages på en kandidatuddannelse, hvis institutionen finder, at de har samme faglige forudsætninger som bachelorer.

DSF finder forslaget problematisk for kandidatuddannelsernes mulighed for at opretholde fagligheden.

Ministeren oplyser, at det fortsat er institutionerne, der fastsætter adgangskravene til deres kandidatuddannelser – netop for at sikre kvaliteten. Derfor har dette forslag ikke til hensigt at svække kvaliteten og niveauet på kandidatuddannelserne.

Danske Erhvervsakademier anbefaler, at der gives mulighed for at lægge suppleringsfagene på den sidste del af en professionsbacheloruddannelse for dem, som ønsker en kandidatgrad.

Ministeren oplyser, at de faglige krav til optagelse på en potentiel kandidatuddannelse ikke kan fastlægges på forhånd, da en professionsbacheloruddannelse kan føre til optagelse på flere forskellige kandidatuddannelser, som ikke har ens krav til suppleringsfag.

Mere fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser

Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, IT-Universitetet, DSF, Statsrådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet, Danske Regioner, Akademikerne og Djøf er overordnet positive overfor forslaget.

Københavns Universitet støtter intentionerne bag forslaget men udtrykker ligesom *Aarhus Universitet, CBS og IT-Universitetet* forbehold, idet det blandt andet anføres, at forslaget kan udvise forskellen mellem bachelor- og kandidatuddannelse, at forslaget kan virke studietidsforlængende, og at forslaget kan være i strid med Bologna-processen.

Syddansk Universitet bemærker, at universitetet forventer selv at skulle fastsætte regler om vurdering af studieaktiviteten på bacheloruddannelsen.

DSF foreslår, at fastlæggelse af forudsætninger og betingelser for ordningen finder sted i dialog med institutionerne, og at den konkrete fastsættelse af betingelser for den enkelte uddannelse finder sted i det lokale studienævn.

DSF og Statsrådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet giver udtryk for betænkelighed ved, at uddannelseselementer, som en bachelorstuderende gennemfører på en kandidatuddannelse, ikke tæller med ved opgørelsen af fremdriften på bacheloruddannelsen.

Arkitektforeningen og Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser er positive over for de nye muligheder mellem bachelor- og kandidatuddannelsen. Arkitektforeningen vurderer dog ikke, at den foreslåede ordning skal gælde for arkitektuddannelserne.

Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole finder det problematisk, at det fremover vil være muligt for bachelorstuderende at tage op til 30 ECTS-point på kandidatuddannelsen, da konservatorieuddannelsen er bygget op omkring faglig progression.

Ministeren oplyser, at bachelorstuderende efter forslaget kan tage fag på op til 30 ECTS-point fra den tilsvarende kandidatuddannelse ved overgangen fra bachelor-

til kandidatuddannelse. Det fremgår af aftalen, at aftaleparterne er enige om, at en bacheloruddannelse og en kandidatuddannelse er selvstændige uddannelser.

Det er ikke indeholdt i aftalen, at institutionen skal foretage en konkret vurdering af hver enkelt bachelorstuderende, der ønsker at tage fag fra kandidatuddannelsen. Institutionen skal dermed ikke – i modsætning til i dag – vurdere, om den enkelte studerende har faglige forudsætninger for at gennemføre bacheloruddannelsen og samtidigt tage fag fra kandidatuddannelsen. Den enkelte studerende kan søge relevant vejledning hos institutionen, men det er den studerendes eget ansvar at vurdere, om vedkommende har forudsætningerne for at gennemføre bacheloruddannelsen og samtidigt tage fag fra kandidatuddannelsen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om øgede krav til fremdrift på studierne. Uddannelseselementer, som en bachelorstuderende er tilmeldt på en kandidatuddannelse, indgår således ikke i opgørelsen af den studerendes fremdrift på bacheloruddannelsen. Uddannelseselementerne fra kandidatuddannelsen vil indgå i fremdriften på kandidatuddannelsen, når den studerende har gennemført bacheloruddannelsen og optages på kandidatuddannelsen. Uddannelseselementer fra en kandidatuddannelse, som gennemføres af en bachelorstuderende, kan ikke indgå i opgørelsen af studiefremdriften på både bachelor- og kandidatuddannelsen.

Mulighed for at indføre en studiestartsprøve

Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Djøf er positive overfor forslaget. Djøf bemærker dog, at det er afgørende, at en sådan prøve tilrettelægges, så der alene bliver tale om en prøve af studieaktivitet og ikke en prøve, der har karakter af stopprøve.

Akademikerne finder det fornuftigt, at institutionerne får mulighed for at indføre en studiestartsprøve.

FTF er omvendt modstander heraf, da en studerende ikke bør kunne smides ud af en uddannelse, hvis vedkommende opfylder adgangskravene og er blevet optaget.

DSF og StatsRådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet ser med skepsis på forslaget, men er dog positiv overfor, at det bliver op til universiteterne selv at bestemme, hvorvidt de vil indføre prøverne.

Syddansk Universitet foreslår, at der bør skelnes mellem de studerende, der deltager i studiestartsprøven, men dumper, og de studerende, der udebliver fra prøven. Sidstnævnte bør udskrives med det samme.

Ministeren oplyser, at hensigten med studiestartprøven er at påse, om den studerende rent faktisk er aktiv på uddannelsen. Uanset om den pågældende opfylder adgangskravene og er optaget på uddannelsen, så skal den pågældende også vise, at vedkommende ønsker at uddanne sig, ellers bør pladsen gives til en anden så tidligt som muligt.

Det præciseres i lovbemærkningerne, at den studerende ikke kun skal bestå denne prøve, men også skal deltage i denne ved første prøveforsøg. Institutionen kan dispensere herfra, hvis der foreligger særlige omstændigheder som fx sygdom mv.

IT-Universitetet finder det væsentligt, at studerende som udmeldes på baggrund af manglende beståelse af en tidlig studiestartsprøve ikke tælles med i hverken optagelses- eller frafaldstal.

Ministeren oplyser, at der ikke er forudsat en ændring af begrebet ”optag” eller kriterierne herfor som følge af studiestartsprøven, hvilket medfører, at studerende, som falder fra efter optag, medtages i statistikker på sædvanlig vis.

4,3 måneders studietidsforkortelse

Statsrådet - Studenterrådet på Statskundskab ved Aarhus Universitet er imod, at universiteterne straffes, hvis de ikke nedbringer studietiden. *DI* finder ligeledes forslaget mindre hensigtsmæssigt.

DSF og Aalborg Universitet er skeptiske overfor, at en del af universiteternes færdiggørelsesbonus gøres afhængig af deres evne til at nedbringe gennemførelsestiden. Aalborg Universitet bemærker, at den faktiske studietid på universitetet allerede er 5,0 år, og går derfor ud fra, at universitetet får del i den skitserede bonus for hurtige studietider. *Akademikerne* er ligeledes skeptisk overfor den valgte konstruktion.

IT-Universitetet går ud fra, at de gældende udviklingskontrakter står ved magt til og med 2014 eller at der i modsat fald indledes genforhandlinger af kontrakterne. *Syddansk Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Danske Universiteter* finder, at det bør være en del af udviklingskontrakterne at fastsætte mål for studietid.

Københavns Universitet finder det ikke klart, hvordan ordningen mere præcist tænkes udmøntet og imødeser en snarlig afklaring af rammerne og vilkår.

Ministeren oplyser, at studietidsforkortelsen på 4,3 måneder er en del af det politiske forlig, hvorfor der ikke ændres herved.

Ministeren bemærker, at de nugældende udviklingskontrakter løber frem til 2014, og at den foreslåede studietidsforkortelse først får effekt fra 2015.

Vinteroptag

Der har ikke været væsentlige indvendinger mod opfordringen til øget brug af vinterstudiestart og generel mulighed for vinteroptag.

På baggrund af hørings svarene og efter drøftelser i forligskredsen (S, RV, SF, V og KF) er der foretaget følgende overordnede ændringer:

- Bemærkningerne er ændret, således at studerende på universitetsuddannelserne også automatisk bliver tilmeldt den første omprøve (hurtig omprøve), hvis de ikke har deltaget i den første ordinære prøve eller ikke har bestået denne. Ministeren vil med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætte regler herom.
- Bemærkningerne er ændret, således at det enkelte universitet får mulighed for at beslutte, at studerende på en bacheloruddannelse skal bestå fag svarene-

de til 60 ECTS-point inden udgangen af den studerendes første studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte på uddannelsen. Ministeren vil med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætte regler herom.

- Bestemmelsen om, at institutionen indhenter oplysninger om gennemførte uddannelseselementer i udlandet ændres, så den studerende får pligt til at fremskaffe denne dokumentation. Hjeminstitutionen kan dog indhente disse oplysninger hos værtsinstitutionen, hvis den studerende ikke selv kan fremskaffe disse. I lovteksten i § 1, nr. 4 (§ 8, stk. 3), § 2, nr. 2 (§ 23, stk. 1), § 3, nr. 3 (§ 10, stk. 2) og § 4, nr. 3 (§ 12, stk. 2) ændres ”indhenter” til ”kan indhente”.
- Det er tydeliggjort i bemærkningerne, at det er den studerende, der har ansvaret for at finde et nyt alternativt kursusudbud. Desuden er det tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslaget, at studienævnsformanden kan delegerer sin opgave med bl.a. at vejlede den studerende med at finde alternative kurser til administrationen på universitetet, men at studienævnsformanden på studienævnets vegne skal godkende alternative kursusudbud så hurtigt som muligt. Tydeliggørelsen er foretaget i de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2.1.1.2, pkt. 3.2.2.2, pkt. 3.3.2.1.2 og pkt. 3.4.2.2 og i bemærkningerne til § 1, nr. 4 (§ 8, stk. og 3), § 1, nr. 5 (§ 18, stk. 6), § 2, nr. 2 (§ 23, stk. 1 og 2), § 3, nr. 3 (§ 10, stk. 2 og 3) og § 4, nr. 3 (§ 12, stk. 2).
- De almindelige bemærkninger til lovforslaget er præciseret, så det fremgår, at den studerende hvert år skal tilmeldes nye fag og dertil hørende prøver svarende til 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående studieår. Præciseringen er foretaget i pkt. 3.1.1.2, pkt. 3.2.1.2, pkt. 3.3.1.2 og pkt. 3.4.1.2.
- De almindelige bemærkninger til lovforslaget er præciseret, så det fremgår, at den studerende ikke kun skal bestå en eventuel studiestartsprøve, men også skal deltage i denne ved første prøveforsøg. Præciseringen er foretaget i pkt. 3.1.1.2, pkt. 3.2.1.2, pkt. 3.3.1.2 og pkt. 3.4.1.2.

Herudover er der foretaget en række tekniske justeringer m.v., som fremgår af det fremsatte lovforslag.